

ปัญหาทางจริยธรรม : การบอกรสเลือดการติดเชื้อ เอช ไอ วี

โดยในบันทึกนี้จะกล่าวถึงเรื่องของการบอกรสเลือดของผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี ให้กับคนอื่น ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก แต่ก็มีข้อโต้แย้งที่ต้องพิจารณาอย่างระมัดระวัง

สมพร ชินโนรส :

เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2536 ผู้เขียนได้รับโทรศัพท์จากเพื่อนสนิทที่อยู่ในกรุงเทพฯ แจ้งว่า ทางโรงพยาบาลที่เขาพำนักอยู่ ได้ตรวจพบว่า ผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี ที่เข้ารักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลนั้น มีผลตรวจบวก

ให้กับเพื่อนที่อยู่ในกรุงเทพฯ ด้วย

เหตุเกิดเมื่อ พ.ศ. 2536

คุณดูแลฟ่อนบอกว่า แผนข่าวของพ่ออ่อนแรงมา 2 วัน ผู้เขียนจึงพาพ่อไปตรวจที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เนื่องจากพ่อเคยเป็นคนไข้ที่นั่น หมอบอกว่า พ่อมีเลือดออกในสมอง ต้องผ่าตัดด่วน ก่อนผ่าตัดแพทย์ได้เจาะเลือดตรวจปัสสาวะ และตรวจเลือดหา HIV ด้วย

พอกลับมาถึงหอผู้ป่วยในเวลาค่ำ สภาพพ่อมีแผลผ่าตัดที่ศีรษะ มีสาย redivac drain 1 สาย และมีหือหลอดลมคอ ในห้องมีเสียงหอบ้านมากของข้างแก้ม ผู้เขียนจึงดูดเสมหะและบันทึกสัญญาณชีพ

ผู้เขียนดูดเสมหะด้วยตนเองเดียวเป็นส่วนใหญ่ เพราะไม่มีคนช่วย จะเรียกเจ้าหน้าที่ให้เข้ามาช่วยหรือกีกรงใจ และดูท่าทางเขามีค่อยอยากมาช่วย หรือเต็มใจมาช่วย การดูดเสมหะคนเดียววนัดถ้าผู้อ่านเคยทำมาก่อนคงจะมองเห็นภาพว่ามันทุลักทุเลและมีปัญหารึเรื่องเทคนิค แต่จะทำอย่างไรได้ เราเป็นลูกเราก็ต้องทำเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้พ่อปลอดภัย หรือไม่ให้ทางเดินหายใจอุดตันจากเสมหะ

ประมาณเที่ยงคืน พยาบาลเรวดีกษาคงส่งสารและเวทนาผู้เขียนที่ผู้เขียนดูดเสมหะพ่อโดย

ไม่ระวังเรื่องการนำเข้ามาสู่ต้นของมากนัก เขาจึงบอกผู้เขียนว่า คุณรู้ไหมว่าพ่อคุณเป็นอะไร ผู้เขียนตอบเขาไปกันที่โดยอัตโนมัติว่า พ่อเป็น HIV positive ใช่ไหม เขายตอบว่าใช่ เมื่อผู้เขียนได้ยินครั้งแรกผู้เขียนตกใจ ใจหายวุ่นตกไปที่ต่าดุ่ง และคิดว่า ทำไมโรคเอดส์จึงมาถึงเราเรวนัก ที่ผู้เขียนตอบไปเช่นนี้ เพราะเขายกเตียงพ่อให้มาอยู่ที่บ้านนั่นของหอผู้ป่วย ที่ปลายเตียงมีถังใส่ผ้าแยก มีประถมแยก และเจ้าหน้าที่ที่นั่นไม่เต็มใจให้การพยาบาลพ่อนานนัก แต่ไม่เป็นไรถึงพ่อจะมี HIV positive พอก็ยังเป็นพ่อของเรา เราจะต้องดูแลพ่อให้ดีที่สุด และผู้เขียนต้องขอบคุณพยาบาลผู้นั้นที่บอกให้ผู้เขียนได้รับรู้

เข้าแล้ว ด้วยความที่เป็นพยาบาล ความกลัวว่าพ่อจะตายจากทางเดินหายใจอุดตัน มากกว่าที่จะตายจาก HIV positive เพราะผู้เขียนเห็นแล้วว่า ความต้องการของพ้อยังไม่ได้รับการตอบสนอง ประกอบกับมีช่องทางที่จะย้ายพ่อไปอยู่โรงพยาบาลอื่นที่คาดว่าจะสนองความต้องการของพ่อได้

ก่อนย้ายแพทย์เจ้าของไข้เรียกผู้เขียนไปพบ และแจ้งให้ผู้เขียนทราบว่าพ่อเป็น HIV positive ผู้เขียนบอกว่าพ่ออายุ 83 ปี เดินพ่อไม่สุภาพดี ไม่เคยได้

* ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

รับเลือด นอกจานนั้นพ่อเป็นคนไม่มักมากในการพ่อไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศ ยิ่งในช่วงที่โรคเอดส์ระบาด พ่ออยู่อยู่แต่ในบ้าน เพราะพ่อเป็นโรคสมองเสื่อมนานนาน แต่มีอาการมากขึ้นใน 2-3 ปีมานี้ ในระหว่างนี้แม่กลัวว่าพ่อจะหลงลืมจนกลับบ้านไม่ถูก แม้จะให้พ่ออยู่แต่ในบ้านที่มีรั้วรอบขอบซิด แล้วพ่อจะติดเชื้อ HIV ได้อย่างไร

เมื่อย้ายพ่อนามาอยู่โรงพยาบาลแห่งใหม่ พ่อได้รับเจ้าเลือดหา HIV ซ้ำ โดยทำ WESTERN BLOT ผล HIV negative

ผู้เขียนไม่อยากเอาเรื่องกับทางโรงพยาบาลเก่าเรื่องผลเลือดพ่อมี HIV positive ทั้งๆ ที่ผลเลือดพ่อเป็น HIV negative เพราะเห็นว่าโรงพยาบาลก็ให้การรักษาพยาบาลพ่อเป็นอย่างดี เมื่อพ่ออยู่ในตัว เรายังคงจะต้องพึงพาเขาก็ นึกเป็นความคิดของคนไทยโดยทั่วไปที่เป็นผู้รับบริการจากโรงพยาบาลของรัฐ ที่ไม่อยากเอาเรื่องโรงพยาบาล เพราะเกรงว่าเข้าจะดูและผู้ป่วย (ในที่นี้คือพ่อ) ไม่ดี ถ้าไปมีเรื่องกับโรงพยาบาล แต่ถ้าเป็นในต่างประเทศป่านนี้โรงพยาบาลแห่งนี้คงถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายไปแล้ว เพราะอ่านผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการผิด ซึ่งมีผลการทดสอบต่อจิตใจอารมณ์และสังคมของผู้ป่วยและคนในครอบครัวเป็นอย่างมาก

แต่น้องสาวของผู้เขียนไม่ยอม และสอบถามเหตุผลว่าทำไมถึงเป็นเช่นนี้ จากการสอบถามของผู้อ่านวิธารของโรงพยาบาลพบว่า เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการบอกว่า ในวันดังกล่าวศัลยแพทย์ต้องการทราบผล HIV ของพ่อตัวเอง เขายืนว่าเลือดของพ่อมีแนวโน้มจะเป็น positive เมื่อถูกเร่งมาก เขายังอ่านผลเลือดว่า positive

คุณ! คุณรู้ไหมว่า เมื่อคุณเขียนผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการว่า HIV positive ผลที่

ตามงานนั้นมาศาล คุณได้ติดราพ่อฉันว่ามี HIV positive ทั้งๆ ที่ พ่อฉันมี HIV negative ผู้คนรอบข้างต่างหากันรังเกียจ และไม่ให้การดูแลอย่างดี เท่าที่ควร ดังจะเห็นว่า พ่อฉันถูกแยกไม่ดูดเสมหะในห้องหลอดลมคอ ทั้งๆ ที่ควรจะดูดเสมหะ ถ้าพ่อฉันจะตายใน 24 ชั่วโมงแรกหลังผ่าตัด พ่อฉันคงตายจากการเดินหายใจอุดตันมากกว่าจะตายจากการผ่าตัดหรือตายจาก HIV positive

อย่างไรก็ตาม พ่อโชคดีที่มีคนช่วยพิสูจน์ว่าพ่อเป็นคนปกติ คือมี HIV negative และคนอื่นล่าตาสีดาสา หรือประชาชนคนอื่นที่อาจได้รับการถ่ายผลทางห้องปฏิบัติการผิดๆ ว่ามี HIV positive จากการพลั้งเพลオ หรือความรับเรื่องของเจ้าหน้าที่บางคนเช่นนี้ คนเหล่านั้นจะมีคนช่วยพิสูจน์ให้เขารึไม่ เรื่องนี้ยังมีปัญหา

ทางโรงพยาบาลเก่าบอกว่า เมื่อผลเลือดพ่อเป็น positive เขายังไม่แน่ใจนัก เขายังส่งเลือดพ่อไปตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลออกมานะเป็น HIV negative ซึ่งก็สอดคล้องกับการตรวจเลือดหา HIV ที่โรงพยาบาลแห่งใหม่ แต่คุณอย่าดอนที่คุณรู้ว่าพ่อฉันมี HIV positive คุณต่างป่าวประกาศอย่างเงียบๆ แต่สือกันให้แซ่ด และมีปฏิกิริยาในทางลบต่อผู้ป่วยหรือพ่ออย่างเด่นชัด แต่เมื่อผลเลือดของพ่อเป็นลบ คุณเงียบ คุณไม่แก้ช่าว ช่าวซึ่งเป็นตราบาปต่อผู้ป่วยอย่างมาก ที่จริงผู้เขียนก็เห็นใจ เพราะคนทั่วไปชอบฟังช่าวร้ายมากกว่าช่าวดี เมื่อพ่อมี HIV negative คนอื่นก็ไม่สนใจ แต่คุณอย่าลืมว่า ช่าว HIV positive เป็นช่าวร้ายสำหรับผู้ป่วยและครอบครัว มันกระทบต่อวิถีชีวิตของเขามาก เมื่อคุณได้ช่าวดี คือ HIV negative ซึ่งเป็นช่าวดีสำหรับผู้ป่วยและครอบครัว คุณต้องรับนักเข้า ไม่ใช่นิ่งเฉย

ប័ណ្ណអាកាសវិទ្យារំនែន :ការរកអកមលេខីតក្រិតថែទាំ ខែ ី វិ